

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1898. Första Kammaren. N:o 3.

Onsdagen den 26 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2,30 e. m.

Justerades protokollen för den 18 och 19 i denna månad.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet justieombudsmanens vid innevarande riksdag afgifna embetsberättelse.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet följande, den 24 denna månad bordlagda motioner:

n:o 7, af herr *von Möller*, angående skrifvelse till Konungen med begäran om framläggande af förslag till ny legostadga för husbönder och tjenstehjon;

n:o 8, af herr *Boström, Johan*, om meddelande af lagbestämmelse angående skyldighet för staten att i visst fall erlægga kommunalutskylder för utarrenderad kronojord; och

n:o 9, af herr *Sörensson*, med förslag till ändrade bestämmelser rörande af- och tillträde af ecklesiastikt boställe.

Aflemnades följande motioner:

n:o 10, af herr *Leman*, om utarbetande af förslag till förändring af vissa delar i strafflagen m. m.;

n:o 11, af herr *Ljungberg*, angående ny reglering af lönevilkor m. m. för Riksdagens justitieombudsman;

n:o 12, af *densamme*, angående tillägg till gällande lag beträffande testamenten; och

n:o 13, af herr *Söderberg*, om stämpelfrihet för bovis af veterinär.

På derom framställda yrkanden blefvo dessa motioner bordlagda.

Ledighet från riksdagsgörömlåten beviljades herr *Boström, Johan*, från och med denna dag till och med den 20 nästkommande februari, herr *Wallin* under tre veckor, räknadt från innevarande dag, och herr *Bruzelius* under tio dagar, från och med den 31 i denna månad.

Justerades två protokollsutdrag för denna dag.

Kammaren åtskildes kl. 2,45 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.

Torsdagen den 27 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2,30 e. m.

Justerades protokollet för den 20 i denna månad.

Anmälades och bordlades:

statsutskottets memorial n:o 1, med de till innevarande riksdag afgifna berättelser dels af fullmäktige i riksgäldskontoret angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning samt dels af fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret angående det dem lemnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af nya byggnader för Riksdagen och riksbanken; samt

bankoutskottets memorial n:o 1, med öfverlemnande af fullmäktiges i riksbanken till utskottet afgifna berättelse.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet herr *Lemans* nästlidne dag bordlagda motion, n:o 10, om utarbetande af förslag till förändring af vissa delar i strafflagen m. m.

Föredrogs herr *Ljungbergs* under gårdagen bordlagda motion, n:o 11, angående ny reglering af lönevilkor m. m. för Riksdagens justitieombudsman.

Herr *Ljungberg*: I den motion, som jag i går väckte, angående ny reglering af lönevilkoren m. m. för Riksdagens justitieombudsman, hade jag äfven yrkat, att tiden för hans väljande skulle utsträckas till tre år i stället för ett år, men då denna senare fråga bör behandlas af konstitutionsutskottet, ber jag, att denna del af motionen måtte få ur densamma utgå, så att motionen måtte komma att till statsutskottet remitteras.

På gjord proposition biföll kammaren den af herr *Ljungberg* gjorda anhållan, hvarefter motionen, i enlighet dermed ändrad, hänvisades till statsutskottet.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet den af herr *Ljungberg* väckta, sistlidne dag bordlagda motion, n:o 12, angående tillägg till gällande lag beträffande testamenten.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet herr *Söderbergs* under gårdagen bordlagda motion, n:o 13, om stämpelfrihet för bevis af veterinär.

Herr *Reuterswärd* erhöll på begäran ordet och yttrade: Ehuru helt nyss väckts en motion i enahanda syfte som det, hvilket utgör föremål för den motion, jag ämnat afgifva, så och då de framställningar, som blifvit gjorda i den nämnda, redan väckta motionen, icke fullt öfverensstämma med de åsigter, jag hyser i ämnet, vågar jag afgifva följande motion — — —

Härefter afgaf herr *Reuterswärd* ifrågavarande motion, hvilken erhöll ordningsnumret 14 och öfverskriften »angående löneförhöjning för justitieombudsmannen och justitiekanslern» samt på derom framställd begäran bordlades.

Aflemnades följande motioner:

n:o 15, af herr *Tamm*, om anslag till understödjande af vissa afdiknings- och vattenaftappningsföretag;

n:o 16, af herr *Burén*, om tull å klöfverfrö och förhöjning i tullen å tall-, gran- och timotejfrö;

n:o 17, af herr *af Björlin*, om löneförbättring för vissa vid statens verk och inrättningar i Stockholm anställda vaktmästare; och

n:o 18, af herr *Alin* m. fl., om anslag till gratifikationer åt betjening vid statens jernvägar.

Dessa motioner blefvo hvar för sig på begäran bordlagda.

Fredagen den 27 Januari.

5 N:o 3.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Berg, Gustaf B.*, under fyra veckor från och med denna dag, och herr *Nilsson, Ola*, under fjorton dagar från och med morgondagen.

Justerades tre protokollsutdrag för denna dag.

Kammaren åtskildes kl. 2,57 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.

Fredagen den 28 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2,30 e. m.

Justerades protokollet för den 21 i denna månad.

Herr talmannen tillkännagaf, att anslag före kl. 2 e. m. utfärdats till sammanträdets fortsättande kl. 7 e. m.

Härefter yttrade herr talmannen, att han, jemlikt träffad öfverenskommelse med herr talmannen i Andra Kammaren, finge hemställa, det kammaren ville besluta, att val af revisorer och revisorssuppleanter för granskning af dels statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, dels ock räkenskaper och förvaltning vid riksbankens afdelnings-

kontor i orterna skulle anställas vid det sammanträde, som komme att hållas lördagen den 5 nästkommande februari.

Denna hemställan bifölls.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet följande, sistlidne dag bordlagda motioner:

n:o 14, af herr *Reuterswärd*, angående löneförhöjning för justitieombudsmannen och justitiekanslern, och

n:o 15, af herr *Tamm*, om anslag till understödjande af vissa afdiknings- och vattenaftappningsföretag.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet den af herr *af Burén* väckta, under gårdagen bordlagda motion, n:o 16, om tull å klöfverfrö och förhöjning i tullen å tall-, gran- och timotejfrö.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda, nästlidne dag bordlagda motioner:

n:o 17, af herr *Björlin*, om löneförbättring för vissa vid statens verk och inrättningar i Stockholm anställda vaktmästare, och

n:o 18, af herr *Alin* m. fl., om anslag till gratifikationer åt betjening vid statens jernvägar.

Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets under gårdagen bordlagda memorial n:o 1, med de till innevarande riksdag afgifna berättelser, dels af fullmäktige i riksgäldskontoret angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning samt dels af fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret angående det dem lemnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af nya byggnader för Riksdagen och riksbanken.

Föredrogs och lades till handlingarna bankoutskottets sistlidne dag bordlagda memorial n:o 1, med öfverlemnande af fullmäktiges i riksbanken till utskottet afgifna berättelse.

Afgåfvos följande motioner:

n:o 19, af herr *Söderberg*, om rätt för vissa lärare och lärarinnor i geografi att i särskilda fall resa på statens järnvägar mot nedsatt afgift;

n:o 20, af herr *af Burén*, angående skrifvelse till Konungen i fråga om inrättande af ett nytt statsdepartement för jordbruk, skogar och domäner;

n:o 21, af herr *Alin*, angående löneförbättring för e. o. professorn K. Piehl;

n:o 22, af herr *Grundberg*, angående personlig löneförbättring för biträdande läkaren vid Stockholms hospital E. L. Fagergren;

n:o 23, af herr *Fagerholm*, om ändrade villkor för lån ur odlingslånefonden;

n:o 24, af herrar *Lundström* och *Unger*, om tull å tack- och barlastjern samt skrot;

n:o 25, af herr *Bremberg*, om delning af Hernösands stift och sammanslagning af Kalmar och Vexjö stift;

n:o 26, af *densamme*, om anslag till torrläggning af sankmarker å kronans skogar inom Norrbottens och Vesterbottens län;

n:o 27, af herr *Bondesson*, om tull å superfosfater; och

n:o 28, af herr *von Stapelmohr*, angående lönereglering för kronojägarna m. m.

På derom framställda yrkanden blefvo dessa motioner bordlagda.

Ledighet från riksdagsgörömlen beviljades herr *Sandqvist* under tre veckor från och med den 31 innevarande januari, herr

Nordenfalk från den 1 till och med den 22 nästkommande februari samt herr *Söderberg* under fjorton dagar och herr *Fehrman* under femton dagar, för båda räknadt från den 31 i denna månad.

Justerades fyra protokollsutdrag för denna dag.

Kammaren åtskildes kl. 2,51 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.

Fredagen den 28 januari, e. m.

Kammaren sammanträdde kl. 7 e. m., och dess förhandlingar leddes af herr vice talmannen.

Afgåfvos följande motioner:

n:o 29, af herr *Philipson*, angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder mot missbruk af vissa äldre aktiebolags rätt att inlösa egna aktier;

n:o 30, af herr *af Burén*, om ändrad fördelning af bränvinsförsäljningsmedlen;

n:o 31, af herr *Rettig*, angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder till främjande af svenska alsters afsättning i utlandet och till höjande af den svenska sjöfartsnäringen;

n:o 32, af *densamme*, angående förhöjdt anslag till handelsstipendier;

Lördagen den 28 Januari.

9 N:o 8.

n:o 33, af herr *Unger*, om upphörande af giltigheten utaf förbehåll, som vid skatteköp af s. k. rekognitionshemman gjorts derom, att hemmanen alltid skola vara oskiljaktiga från de bruk, hvarunder de lyda;

n:o 34, af *densamme*, med förslag till ändrad lydelse af § 30 i lagen om hemmansklyfning, egostyckning och jordafsöndring den 27 juni 1896, och

n:o 35, af herr *Wærn*, om afskaffande af hvitbetssocker-tillverkningsafgiften och nedsättning i tullen å socker m. m.

Dessa motioner blefvo hvar för sig på begäran bordlagda.

Kammaren åtskildes kl. 7,10 e. m.

In fidem

A. v. Krusens tjerna.

Lördagen den 29 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2,30 e. m., och dess förhandlingar leddes af herr vice talmannen.

Justerades protokollet för den 22 i denna månad.

Anmälades och bordlades lagutskottets utlåtande n:o 1, i anledning af verkställd granskning af justitieombudsmannens embetsförvaltning.

Vid föredragning af herr *Söderbergs* nästlidne dag bordlagda motion, n:o 19, om rätt för vissa lärare och lärarinnor i geografi

att i särskilda fall resa på statens jernvägar mot nedsatt afgift, hänvisades denna motion till ett tillfälligt utskott.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet herr *af Buréns* under gårdagen bordlagda motion, n:o 20, angående skrivelse till Konungen i fråga om inrättande af ett nytt statsdepartement för jordbruk, skogar och domäner.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet följande, sistlidne dag bordlagda motioner:

n:o 21, af herr *Alin*, angående löneförbättring för e. o. professorn K. Piehl;

n:o 22, af herr *Grundberg*, angående personlig löneförbättring för biträdande läkaren vid Stockholms hospital E. L. Fagergren; och

n:o 23, af herr *Fagerholm*, om ändrade vilkor för lån ur odlingslånefonden.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet den af herrar *Lundström* och *Unger* väckta, nästlidne dag bordlagda motion, n:o 24, om tull å tack- och barlastjern samt skrot.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet herr *Brembergs* nedannämnda, under gårdagen bordlagda motioner:

n:o 25, om delning af Hernösands stift och sammanslagning af Kalmar och Vexjö stift; och

n:o 26, om anslag till torrläggning af sankmarker å kronans skogar inom Norrbottens och Vesterbottens län.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet herr *Bondessons* nästlidne dag bordlagda motion, n:o 27, om tull å superfater.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet herr *von Stapelmohrs* sistlidne dag bordlagda motion, n:o 28, angående lönereglering för kronojägarne m. m.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet den af herr *Philipson* väckta, under gårdagen bordlagda motion, n:o 29, angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder mot missbruk af vissa äldre aktiebolags rätt att inlösa egna aktier.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet herr af *Buréns* sistlidne dag bordlagda motion, n:o 30, om ändrad fördelning af bränvinsförsäljningsmedlen.

Vid föredragning af herr *Rettigs* nästlidne dag bordlagda motion, n:o 31, angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder till främjande af svenska alsters afsättning i utlandet och till höjande af den svenska sjöfartsnäringen, hänvisades denna motion till ett tillfälligt utskott.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda, under gårdagen bordlagda motioner:

n:o 32, af herr *Rettig*, angående förhöjdt anslag till handelsstipendier; och

n:o 33, af herr *Unger*, om upphörande af giltigheten utaf förbehåll, som vid skatteköp af s. k. rekognitionshemman gjorts derom att hemmanen alltid skola vara oskiljaktiga från de bruk, hvarunder de lyda.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet herr *Ungers* sistlidne dag bordlagda motion, n:o 34, med förslag till ändrad lydelse af § 30 i lagen om hemmansklyfning, egostyckning och jordafsöndring den 27 juni 1896.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet den af herr *Wærn* väckta, nästlidne dag bordlagda motion, n:o 35, om afskaffande af hvitbetssockertillverkningsafgiften och nedsättning i tullen å socker, m. m.

Herr vice talmanen yttrade, att till behandling af tillfälligt utskott blifvit hänvisade följande motioner:

n:o 19, af herr *Söderberg*, om rätt för vissa lärare och lärarinnor i geografi att i särskilda fall resa på statens jernvägar mot nedsatt afgift; samt

n:o 31, af herr *Rettig*, angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder till främjande af svenska alsters afsättning i utlandet och till höjande af den svenska sjöfartsnäringen.

På särskilda propositioner beslöts, att dessa motioner skulle fördelas mellan två tillfälliga utskott, hvarterda bestående af fem ledamöter, med två suppleanter, äfvensom att motionen n:o 19 skulle behandlas af tillfälliga utskottet n:o 1 och motionen n:o 31 af tillfälliga utskottet n:o 2.

Justerades sex protokollsutdrag för detta sammanträde, hvarefter kammaren åtskildes kl. 2,40 e. m.

In fidem

A. v. *Krusenstjerna*.

Rättelse

i Första Kammarens protokoll, häftet N:o 2, Herr Ljungbergs anförande.

Sid 9, rad. 4 uppifrån *står*: ända till stortingssessionerna,
läs: ända till slutet af stortingssessionerna,